Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (desátého rozšířeného senátu)

14. dubna 2021 *

„Státní podpory – Švédský trh letecké dopravy – Podpora poskytnutá Švédskem letecké společnosti v souvislosti s pandemií COVID-19 – Záruka – Rozhodnutí nevznášet námitky – Závazky, které jsou podmínkou slučitelnosti podpory s vnitřním trhem – Podpora určená k náhradě škod způsobených mimořádnou událostí – Svoboda usazování – Volný pohyb služeb – Rovné zacházení – Povinnost uvést odůvodnění“

Ve věci T-379/20,

Ryanair DAC, se sídlem ve Swordsu (Irsko), zastoupená E. Vahidou, F. C. Laprévotem, S. Ratingem, I.-G. Metaxas-Maranghidisem a V. Blanc, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené F. Tomat, D. Zukowskou, L. Flynnem a S. Noëm, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Francouzskou republikou, zastoupenou E. de Moustier a P. Dodellerem, jako zmocněnci,

Švédským královstvím, zastoupeným C. Meyer-Seitz, A. Runeskjöld, M. Salborn Hodgson, H. Shev, H. Eklinder, R. Shahsavan Eriksson, O. Simonssonem a J. Lundbergem, jako zmocněnci,

a

SAS AB, se sídlem ve Stockholmu (Švédsko), zastoupenou F. Sjövallem, advokátem,

vedlejšími účastníky,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2020) 2784 final ze dne 24. dubna 2020 o státní podpoře SA.57061 (2020/N) – Švédsko – Náhrada škod způsobených společnosti SAS pandemií COVID-19,

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát),

ve složení M. van der Woude, předseda, A. Kornezov, E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk (zpravodajka) a G. Hesse, soudci,

* Jednací jazyk: angličtina.

vedoucí soudní kanceláře: E. Artemiou, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. listopadu 2020,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Dne 11. dubna 2020 přijala Evropská komise rozhodnutí C(2020) 2366 final o státní podpoře SA.56812 (2020/N) – Švédsko – COVID-19: režim úvěrových záruk ve prospěch leteckých společností, ve kterém dospěla k závěru, že opatření podpory ve formě režimu úvěrových záruk pro některé letecké společnosti (dále jen „švédský režim podpory“), oznámené Švédským královstvím dne 3. dubna 2020 v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU, představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU a je slučitelné s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. Cílem tohoto opatření je zajistit leteckým společnostem, které jsou důležité pro zajištění konektivity Švédska a kterým švédské orgány vydaly provozní licenci, dostatečnou likviditu ve formě veřejné záruky k zachování jejich hospodářské činnosti během krize vyvolané pandemií COVID-19 a po jejím skončení.

2 Dne 21. dubna 2020 oznámilo Švédské království Komisi v souladu s čl. 108 odst. 3 SFEU opatření podpory (dále jen „dotčené opatření“) ve formě záruky k zajištění revolvingové úvěrové linky až do výše 1,5 miliardy švédských korun (SEK), poskytnuté společnosti SAS AB z důvodu, že tato společnost SAS AB narazila na potíže při získávání úvěrů od úvěrových institucí v rámci švédského režimu podpory. Cílem tohoto opatření je poskytnout společnosti SAS částečnou náhradu škody vzniklé zrušením letů nebo změnou letových časů v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19.

3 Dne 24. dubna 2020 přijala Komise rozhodnutí C(2020) 2784 final o státní podpoře SA.57061 (2020/N) – Švédsko – Náhrada škod způsobených společnosti SAS pandemií COVID-19 (dále jen „napadené rozhodnutí“), v němž konstatovala, že dotčené opatření představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU a je slučitelné s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

4 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 19. června 2020 podala žalobkyně, společnost Ryanair DAC, projednávanou žalobu.

5 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu téhož dne požádala žalobkyně o projednání žaloby ve zrychleném řízení podle článků 151 a 152 jednacího řádu Tribunálu. Tribunál (desátý senát) rozhodnutím ze dne 15. července 2020 žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení vyhověl.

6 Na návrh desátého senátu Tribunál podle článku 28 jednacího řádu rozhodl, že věc předá k projednání a rozhodnutí rozšířenému soudnímu kolegiu.

7 Komise předložila žalobní odpověď soudní kanceláři Tribunálu dne 29. července 2020.

8 Na základě čl. 106 odst. 2 jednacího řádu podala žalobkyně dne 13. srpna 2020 odůvodněnou žádost o konání jednání.

9 Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 4. září 2020 podala společnost SAS návrh na vstup do tohoto řízení v postavení vedlejšího účastníka na podporu návrhových žádání Komise; Švédské království tak učinilo podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 7. září 2020 a Francouzská republika podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 21. září 2020. Podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 9. září 2020 žalobkyně v souladu s čl. 144 odst. 7 jednacího řádu požádala, aby některé údaje, které jsou obsaženy v žalobě a ve zkrácené verzi žaloby, nebyly sděleny společnosti SAS; ve vztahu ke Švédskému království tak žalobkyně učinila podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 15. září 2020, ve vztahu k Francouzské republice pak podáním došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 30. září 2020.

10 Usneseními ze dne 7. října 2020 povolil předseda desátého rozšířeného senátu Tribunálu vedlejší účastenství Francouzské republiky, Švédského království a společnosti SAS a dočasně omezil sdělení žaloby a zkrácené verze žaloby na nedůvěrné verze předložené žalobkyní, a to až do případného vyjádření Francouzské republiky, Švédského království a společnosti SAS k žádosti o důvěrné zacházení.

11 Organizačními procesními opatřeními doručenými dne 7. října 2020 bylo Francouzské republice, Švédskému království a společnosti SAS na základě čl. 154 odst. 3 jednacího řádu povoleno předložit spis vedlejšího účastníka.

12 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

13 Komise a společnost SAS navrhují, aby Tribunál:

– žalobu zamítl;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

14 Francouzská republika a Švédské království navrhují, aby Tribunál žalobu zamítl.

Právní otázky

15 Je třeba připomenout, že soud Evropské unie je oprávněn posoudit podle okolností každého případu, zda řádný výkon spravedlnosti odůvodňuje zamítnutí žaloby po její meritorní stránce bez předcházejícího rozhodnutí o její přípustnosti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 26. února 2002, Rada v. Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, body 51 a 52, a ze dne 14. září 2016, Trajektna luka Split v. Komise, T-57/15, nezveřejněný, EU:T:2016:470, bod 84). Zejména s ohledem na úvahy, které vedly k rozhodnutí projednat tuto věc ve zrychleném řízení, a na význam, který má jak pro žalobkyni, tak pro Komisi a Švédské království rychlá odpověď ve věci samé, je tedy třeba rovnou zkoumat opodstatněnost žaloby bez předcházejícího rozhodnutí o její přípustnosti.

16 Žalobkyně uplatňuje na podporu své žaloby pět žalobních důvodů, přičemž první žalobní důvod vychází z toho, že Komise porušila požadavek, podle kterého nejsou podpory poskytnuté na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU určeny k náhradě škod vzniklých jedinému poškozenému, druhý žalobní důvod vychází z toho, že dotčené opatření není založeno na čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU a že Komise měla neprávem za to, že dotčené opatření bylo přiměřené vzhledem ke škodám vzniklým společnosti SAS v důsledku pandemie COVID-19, třetí žalobní důvod vychází z toho, že Komise porušila různá ustanovení týkající se liberalizace letecké dopravy v Unii, čtvrtý žalobní důvod vychází z toho, že

Komise porušila procesní práva žalobkyně, když navzdory závažným obtížím odmítla zahájit formální vyšetřovací řízení, a pátý žalobní důvod vychází z toho, že Komise porušila čl. 296 druhý pododstavec SFEU.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že Komise porušila požadavek, podle kterého nejsou podpory poskytnuté na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU určeny k náhradě škod vzniklých jedinému poškozenému

17 Žalobkyně tvrdí, že mimořádné události ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU se v zásadě dotýkají celých regionů nebo odvětví, či dokonce celého hospodářství. Toto ustanovení je tedy podle ní určeno k náhradě škod, které vznikly všem osobám či subjektům, které v důsledku těchto událostí utrpěly škodu, a nikoli jen některým z nich.

18 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

19 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU jsou s vnitřním trhem slučitelné podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi.

20 V projednávané věci žalobkyně nezpochybňuje zjištění Komise učiněné v napadeném rozhodnutí, že pandemie COVID-19 musí být považována za „mimořádnou událost“ ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Z napadeného rozhodnutí kromě toho vyplývá, že pandemie COVID-19 vedla k přerušení převážné části letecké přepravy cestujících, a to zejména z důvodu uzavření hranic mnoha členských států Unie a doporučení švédských orgánů upustit od cest, které nejsou nezbytně nutné.

21 Žalobkyně tudíž správně uvádí, že společnost SAS není jediným podnikem ani jedinou leteckou společností, která je touto mimořádnou událostí dotčena.

22 Jak však správně konstatuje Komise v žalobní odpovědi, neexistuje žádná povinnost členských států poskytnout podpory určené k náhradě škod způsobených mimořádnou událostí ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

23 Konkrétně čl. 108 odst. 3 SFEU sice členským státům ukládá povinnost oznámit Komisi své záměry v oblasti státních podpor před jejich provedením, avšak neukládá jim povinnost poskytnout podporu (usnesení ze dne 30. května 2018, Jančev, C-481/17, nezveřejněné, EU:C:2018:352, bod 22).

24 Kromě toho může být podpora určena k náhradě škod způsobených mimořádnou událostí v souladu s čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU bez ohledu na to, že nenahradí všechny tyto škody.

25 Z článku 108 odst. 3 SFEU ani z čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU tudíž nevyplývá, že by členské státy byly povinny nahradit veškeré škody způsobené mimořádnou událostí, takže nemohou být ani povinny poskytnout podpory všem osobám či subjektům, kterým byla tato škoda způsobena.

26 Za těchto podmínek nemůže žalobkyně důvodně tvrdit, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení již proto, že z dotčeného opatření neměly prospěch všechny osoby či subjekty, jimž vznikly škody v důsledku pandemie COVID-19.

27 První žalobní důvod předložený žalobkyní proto musí být zamítnut.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že dotčené opatření není založeno na čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU a že Komise měla neprávem za to, že dotčené opatření bylo přiměřené vzhledem ke škodám vzniklým společnosti SAS v důsledku pandemie COVID-19

28 Druhý žalobní důvod předložený žalobkyní se v zásadě člení na dvě části, přičemž první část vychází z toho, že dotčené opatření není založeno na čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, a druhá část vychází z toho, že Komise měla neprávem za to, že dotčené opatření bylo přiměřené vzhledem ke škodám vzniklým společnosti SAS v důsledku pandemie COVID-19.

K první části druhého žalobního důvodu, vycházející z toho, že dotčené opatření není založeno na čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU

29 Žalobkyně uvádí, že švédský režim podpory podobně jako dotčené opatření počítá s bankovní zárukou ve prospěch společnosti SAS, která nemůže přesáhnout 1,5 miliardy SEK, a tvrdí, že toto opatření má ve vztahu k uvedenému režimu podpůrnou povahu. Přitom vzhledem k tomu, že cílem uvedeného opatření je náprava vážné poruchy v hospodářství ve smyslu čl. 107 odst. 3 SFEU, nemá uvedené opatření za cíl nahradit škody způsobené mimořádnou událostí ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

30 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

31 V tomto ohledu Komise v rozhodnutí C(2020) 2366 final ze dne 11. dubna 2020, kterým byl švédský režim podpory prohlášen za slučitelný s vnitřním trhem, přijatém na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU a uvedeném v bodě 1 výše, upřesnila, že z 5 miliard SEK, které mohou být předmětem veřejné záruky, může společnost SAS využít pouze 1,5 miliardy. Tato částka odpovídá, jak správně uvádí žalobkyně, výši dotčeného opatření.

32 Komise v napadeném rozhodnutí vysvětlila, že Švédské království zamýšlelo poskytnout individuální podpory leteckým společnostem, na které se vztahuje švédský režim podpory, jelikož vzhledem k poklesu poptávky nejsou tyto společnosti v dostatečně příznivé finanční situaci pro sjednávání úvěrů u dotyčných úvěrových institucí. Dotčené opatření představuje jednu z těchto individuálních podpor. Komise upřesnila, že společnost SAS nemůže mít prospěch z uvedeného režimu a zároveň z uvedeného opatření. Posledně uvedené opatření bylo přijato na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

33 Z napadeného rozhodnutí a z rozhodnutí uvedeného v bodě 31 výše tedy vyplývá, jak správně tvrdí žalobkyně, že dotčené opatření má ve vztahu ke švédskému režimu podpory podpůrnou povahu, přestože toto opatření a tento režim nejsou založeny na stejných ustanoveních článku 107 SFEU.

34 Článek 107 odst. 3 písm. b) SFEU nicméně stanoví, že za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány podpory, které mají napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu. Smlouva o FEU přitom nebrání současnému použití čl. 107 odst. 2 písm. b) a čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, jsou-li splněny podmínky každého z těchto ustanovení. Je tomu tak zejména tehdy, jestliže skutečnosti a okolnosti, které vedou k vážné poruše v hospodářství, vyplývají z mimořádné události.

35 Nelze tedy mít za to, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení již z toho důvodu, že švédský režim podpory a dotčené opatření byly prohlášeny za slučitelné s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU a čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

36 Za těchto podmínek je třeba první část druhého žalobního důvodu předloženého žalobkyní zamítnout.

K druhé části druhého žalobního důvodu, vycházející z toho, že Komise měla neprávem za to, že dotčené opatření bylo přiměřené vzhledem ke škodám vzniklým společnosti SAS v důsledku pandemie COVID-19

37 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, neboť povolila možnou nadměrnou kompenzaci škody vzniklé společnosti SAS.

38 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

39 V této souvislosti je třeba poukázat na to, že pokud jde o výjimku z obecné zásady neslučitelnosti státních podpor s vnitřním trhem, zakotvené v čl. 107 odst. 1 SFEU, musí být čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU předmětem striktního výkladu. Ve smyslu tohoto ustanovení proto mohou být kompenzována pouze hospodářská znevýhodnění přímo způsobená přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi (rozsudek ze dne 23. února 2006, Atzeni a další, C-346/03 a C-529/03, EU:C:2006:130, bod 79).

40 Z toho plyne, že podpory, které mohou být vyšší než ztráty vzniklé jejich příjemcům, nespadají pod čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2004, Španělsko v. Komise, C-73/03, nezveřejněný, EU:C:2004:711, body 40 a 41).

41 Komise v napadeném rozhodnutí uvedla, že cílem dotčeného opatření bylo poskytnout společnosti SAS částečnou náhradu škody vzniklé zrušením letů nebo změnou letových časů v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19. Uvedla sice, že rozsah škody vzniklé společnosti SAS ještě nebyl v době přijetí tohoto rozhodnutí znám, nicméně upřesnila, že se jedná o „ztrátu přidané hodnoty“, která spočívá v rozdílu mezi příjmy za období od března 2019 do února 2020 a příjmy za období od března 2020 do února 2021, od kterého byly odečteny jednak ušetřené variabilní náklady, které byly vypočítány na základě nákladů vzniklých mezi březnem 2019 a únorem 2020, a jednak ziskové rozpětí vztahující se ke ztrátě příjmu. Výše škody byla předběžně vyčíslena s přihlédnutím k poklesu letecké dopravy v období od března 2020 do února 2021 o 50 % až 60 % oproti období od března 2019 do února 2020 a odpovídá částce mezi 5 a 15 miliardami SEK.

42 Za těchto podmínek měla Komise za to, že i kdyby výše podpory vyplývající z dotčeného opatření odpovídala částce záruky, tedy 1,5 miliardy SEK, byla by tato částka stále nižší než škoda vzniklá společnosti SAS. V tomto ohledu upřesnila, že by tomu bylo stejně, pokud by tato částka byla kombinována s částkou podpory, která je v podstatě totožná s dotčeným opatřením, která byla předtím poskytnuta společnosti SAS Dánským královstvím, takže celková částka podpor poskytnutých společnosti SAS dosáhla 3 miliard SEK. Komise mimoto upřesnila, že se Švédské království zavázalo následně, nejpozději do 30. června 2021, vyčíslit škodu, která společnosti SAS skutečně vznikla, a požadovat vrácení obdržené podpory v rozsahu, v němž by tato podpora přesáhla uvedenou škodu, a vzít přitom v úvahu všechny podpory, které mohou být společnosti SAS poskytnuty z důvodu pandemie COVID-19, včetně podpor poskytnutých zahraničními orgány.

43 Na prvním místě žalobkyně zaprvé tvrdí, že metoda výpočtu výše škody vzniklé společnosti SAS uvedená v napadeném rozhodnutí není dostatečně přesná a neumožňuje správně posoudit škodu, která tomuto podniku vznikla. Konkrétně Komisi vytýká, že nevysvětlila důvody volby referenčního období (březen 2019 až únor 2020), že neidentifikovala náklady, které je třeba považovat za variabilní nebo fixní, a neuvedla, co by umožňovalo zaručit, že ztráty příjmů přímo souvisejí s pandemií COVID-19, a nikoliv s rozhodnutími společnosti SAS snížit objem letového provozu, který by byl veden jinými finančními důvody. Tvrdí, že se Komise za těchto podmínek dopustila nesprávného právního posouzení a nesprávného posouzení skutkového stavu.

44 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že Komise měla zohlednit škody vzniklé ostatním leteckým společnostem ve Švédsku.

45 Pokud jde zaprvé o vyčíslení škody vzniklé společnosti SAS, z bodu 41 výše vyplývá, že Komise v napadeném rozhodnutí identifikovala skutečnosti, které musí být zohledněny pro účely vyčíslení škody, a sice ztráta příjmu, ušetřené variabilní náklady a úprava ziskového rozpětí, jakož i období, během kterého by se tato škoda mohla projevit. Kromě toho upřesnila, že ztráta příjmu musí být určena s přihlédnutím ke všem příjmům společnosti SAS, a nikoli pouze k příjmům z letecké přepravy cestujících, a předložila demonstrativní výčet nákladů vzniklých společnosti SAS. Kromě toho, jak vyplývá z odstavců 35 až 38 napadeného rozhodnutí, Komise vzala na vědomí závazek švédských orgánů, že následně podrobně a konkrétně vyčíslí škodu vzniklou společnosti SAS a výši podpory, která jí byla nakonec poskytnuta, a zajistí, aby společnost SAS vrátila případnou nadměrnou kompenzaci uvedené škody.

46 Je tudíž třeba mít za to, že s ohledem na okolnosti projednávané věci, které se vyznačují výskytem mimořádné události ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, kterou je pandemie COVID-19, na její dynamickou povahu a nutně prospektivní charakter vyčíslování způsobené škody a výše nakonec poskytnuté podpory, uvedla Komise v napadeném rozhodnutí s dostatečnou přesností metodu výpočtu výše škody vzniklé společnosti SAS.

47 Kromě toho je nutno konstatovat, že žalobkyně nepředkládá žádnou skutečnost, jež by byla způsobilá prokázat, že metoda výpočtu, jak je definována v napadeném rozhodnutí, umožňuje vyplacení státní podpory ve výši, jež převyšuje škodu skutečně vzniklou společnosti SAS. V tomto ohledu okolnost, které se dovolává žalobkyně, že Komise v dokumentu nazvaném „Podpory určené k náhradě škod způsobených přírodními pohromami [čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU] Kontrolní seznam pro členské státy“ vyzývá členské státy, aby předložily „podrobný program zavádějící metodu výpočtu pro vyčíslení škod“ v případě, že taková metoda již ve vnitrostátním právu dotyčného členského státu existuje, nemůže prokázat, že metoda výpočtu definovaná v napadeném rozhodnutí postrádá přesnost pro účely použití čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

48 Kromě toho žalobkyně nepředkládá žádný důkaz, který by mohl prokázat, že zohlednění posledních dvanácti měsíců před zavedením omezení vyplývajících z pandemie COVID-19 pro účely posouzení škody vzniklé společnosti SAS mohlo Komisi vést k tomu, že tuto škodu nadhodnotila. Navíc, i když žalobkyně vytýká Komisi, že v napadeném rozhodnutí neurčila přesně fixní a variabilní náklady, a i když je pravda, že tyto náklady představují důležitý údaj pro účely výpočtu škody vzniklé společnosti SAS, jak je definován v napadeném rozhodnutí, žalobkyně nevysvětluje, v jakém rozsahu by tato nepřesnost mohla vést k vyplacení podpory přesahující škodu, která společnosti SAS skutečně vznikla.

49 A konečně je sice třeba poznamenat, že metoda definovaná Komisí neumožňuje zcela zabránit tomu, že posouzení uvedené újmy bude zahrnovat i důsledky rozhodnutí přijatých SAS bez přímé souvislosti s pandemií COVID-19, nicméně je třeba uvést, že žalobkyně nepředložila žádný důkaz, který by mohl prokázat, že v případě neexistence této pandemie by příjmy SAS v období od března 2020 do února 2021 pravděpodobně poklesly oproti období od března 2019 do února 2020.

50 Za těchto podmínek je třeba mít s ohledem na výše uvedené skutečnosti za to, že se Komise nedopustila nesprávného právního posouzení ani nesprávného posouzení skutkového stavu, pokud jde o vyčíslení škody vzniklé společnosti SAS.

51 Pokud jde zadruhé o škodu, která vznikla ostatním leteckým společnostem ve Švédsku, žalobkyně tvrdí – a opírá se přitom o svou argumentaci rozvinutou v rámci prvního žalobního důvodu – že Komise měla zohlednit všechny osoby a subjekty, jimž v důsledku mimořádné události vznikla škoda ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Je však třeba připomenout, že – jak bylo uvedeno v bodě 25 výše – členské státy nemají povinnost poskytnout podporu všem osobám a subjektům, kterým v důsledku takovéto události vznikla škoda. Proto na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, nezáviselo poskytnutí podpory pouze společnosti SAS na tom, zda Komise prokáže, že škoda způsobená touto událostí vznikla pouze tomuto podniku.

52 Na druhém místě žalobkyně tvrdí, že pro Komisi bylo nemožné zkoumat přiměřenost dotčeného opatření dříve než v březnu 2021. Uvádí, že společnost SAS má prospěch z celé podpory téměř bezprostředně od přijetí napadeného rozhodnutí, přestože se škoda vzniklá společnosti SAS projeví teprve postupně až do března 2021, a výše těchto škod zůstává hypotetická, zejména s ohledem na neexistenci metody pro její výpočet.

53 V tomto ohledu je zaprvé třeba uvést, že dotčeným opatřením je záruka, kterou je zajištěna revolvingová úvěrová linka. Z toho plyne, že maximální částka podpory, a sice částka záruky ve výši 1,5 miliardy SEK, bude vyplacena pouze v případě, že společnost SAS nebude schopna splatit celý poskytnutý úvěr. Žalobkyně přitom nepředkládá žádný důkaz, že Komise musela v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí vědět, že se společnost SAS v takovéto situaci nutně bude nacházet.

54 Z toho plyne, že – jak ostatně vyplývá ze sdělení Komise o použití článků [107] a [108 SFEU] na státní podpory ve formě záruk (Úř. věst. 2008, C 155, s. 10) – výše podpor poskytnutých společnosti SAS ve skutečnosti odpovídala rozdílu mezi úrokovou sazbou, která by pro společnost SAS platila bez dotčeného opatření v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí, a sazbou, kterou tato společnost získala na základě dotčeného opatření.

55 Komise vyčíslila maximální úrokovou míru v případě neexistence dotčeného opatření na 10,26 %, což žalobkyně nezpochybnila. V důsledku toho nemůže výše podpor vyplacených společnosti SAS přesáhnout částku 153,9 milionu SEK v prvním roce, od které je dále třeba odečíst cenu tohoto opatření účtovanou společnosti SAS, která podle napadeného rozhodnutí činí nejméně 15 milionů SEK ročně, a úrokovou sazbu sjednanou společností SAS s ohledem na přijetí uvedeného opatření.

56 Z toho plyne, že žalobkyně nemůže důvodně tvrdit, že společnost SAS je způsobilá obdržet celou podporu již v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí.

57 Zadruhé měla Komise každopádně za to, že škoda vzniklá společnosti SAS, vyčíslená na nejméně 5 miliard SEK, bude vyšší než částka zajištěná dotčeným opatřením, a sice 1,5 miliardy SEK. I když odhad výše škody závisí na prognózách poklesu objemu letecké dopravy, nepředkládá žalobkyně žádnou skutečnost, která by mohla tento odhad zpochybnit. Konkrétně nezpochybňuje hypotézu zastávanou Komisí, že objem letecké dopravy poklesne v období od března 2020 do února 2021 o 50 až 60 % oproti období od března 2019 do února 2020. Nezpochybňuje ani to, že škoda, která společnosti SAS vznikla v důsledku pandemie COVID-19, činí nejméně 5 miliard SEK.

58 Za těchto podmínek nemůže žalobkyně důvodně zpochybňovat přiměřenost dotčeného opatření.

59 Na třetím místě žalobkyně tvrdí, že Komise nezohlednila podpory poskytnuté Norským královstvím a Dánským královstvím ani podpory, které mohly být poskytnuty dříve než v březnu 2021.

60 V tomto ohledu stačí uvést, že Komise v napadeném rozhodnutí konstatovala, že škoda vzniklá společnosti SAS, vyčíslená na nejméně 5 miliard SEK, bude vyšší než kumulované částky záruky vyplývající z dotčeného opatření a z opatření dříve přijatého Dánským královstvím ve prospěch společnosti SAS ve výši 3 miliard SEK. Kromě toho Komise výslovně odkázala na všechny podpory, které mohou být poskytnuty společnosti SAS z důvodu škod vzniklých v důsledku pandemie COVID-19 před prvním čtvrtletím roku 2021. Švédské království se proto zavázalo požadovat vrácení podpory vyplývající z dotčeného opatření, pokud by tato podpora společně s ostatními podporami, včetně podpor poskytnutých zahraničními orgány, převyšovala škodu, která společnosti SAS skutečně vznikla.

61 Žalobkyně tudíž nemůže důvodně tvrdit, že Komise nezohlednila podpory poskytnuté Norským královstvím a Dánským královstvím ani podpory, které mohly být poskytnuty dříve než v březnu 2021.

62 Na čtvrtém místě žalobkyně tvrdí, že Komise nezohlednila konkurenční výhodu vyplývající z diskriminační povahy dotčeného opatření.

63 V tomto ohledu je třeba uvést, že pro účely posouzení slučitelnosti podpory s vnitřním trhem nezahrnuje výhoda poskytnutá touto podporou jejímu příjemci případný hospodářský prospěch, kterého příjemce dosáhl využitím této výhody. Takový přínos se nemusí shodovat s výhodou, kterou představuje uvedená podpora, a dokonce se může ukázat, že není vůbec žádný, aniž je možné na základě této okolnosti odůvodnit odlišné posouzení slučitelnosti této podpory s vnitřním trhem (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Aer Lingus a Ryanair Designated Activity (C-164/15 P a C-165/15 P, EU:C:2016:990, bod 92).

64 Je tudíž třeba konstatovat, že Komise správně zohlednila výhodu poskytnutou společnosti SAS plynoucí z dotčeného opatření, jak vyplývá z bodů 52 až 58 výše. Naproti tomu nelze Komisi vytýkat, že nekonstatovala existenci případného hospodářského prospěchu plynoucího z této výhody.

65 Za těchto podmínek nemůže žalobkyně Komisi důvodně vytýkat, že nezohlednila případnou konkurenční výhodu vyplývající z žalobkyní tvrzené diskriminační povahy.

66 Je proto třeba zamítnout druhou část druhého žalobního důvodu předloženého žalobkyní, a tedy i uvedený žalobní důvod jako celek.

K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že Komise porušila různá ustanovení týkající se liberalizace letecké dopravy v Unii

67 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila zásadu nediskriminace, jakož i volný pohyb služeb a svobodu usazování z důvodu, že dotčené opatření poskytuje příznivější podmínky, jež jsou vyhrazeny podnikům usazeným ve Švédsku.

68 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

69 Je třeba připomenout, že státní podporu, která je v rozporu s ustanoveními nebo obecnými zásadami unijního práva, nelze prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem (rozsudek ze dne 22. září 2020, Rakousko v. Komise, C-594/18 P, EU:C:2020:742, bod 44; v tomto smyslu viz též rozsudek ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, body 50 a 51).

K porušení zásady nediskriminace

70 Zásada nediskriminace vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, bod 66; v tomto smyslu viz též rozsudek ze dne 5. června 2018, Montero Mateos, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 49).

71 Prvky, které charakterizují odlišné situace, a tím jejich srovnatelný charakter, musí být zejména určeny a posuzovány ve světle předmětu a cíle unijního aktu, který zakládá dotčené odlišení. Mimoto musí být zohledněny zásady a cíle oblasti, do níž dotčený akt spadá (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine a další, C-127/07, EU:C:2008:728, bod 26).

72 Kromě toho je třeba připomenout, že zásada proporcionality, jež je jednou z obecných zásad unijního práva, vyžaduje, aby akty unijních orgánů nepřekračovaly meze toho, co je vhodné a nezbytné k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou (rozsudek ze dne 17. května 1984, Denkavit Nederland, 15/83, EU:C:1984:183, bod 25), přičemž se rozumí, že pokud se nabízí volba

mezi více vhodnými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření a způsobené nepříznivé následky nesmějí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům [rozsudek ze dne 30. dubna 2019, Itálie v. Rada (Kvóta pro odlov mečouna obecného), C-611/17, EU:C:2019:332, bod 55].

73 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí povoluje diskriminační zacházení, které není nezbytné k dosažení cíle dotčeného opatření, totiž nahradit škody vzniklé v důsledku pandemie COVID-19. Domnívá se, že cíl spočívající v zachování dopravní dostupnosti Švédska a dopravního propojení skandinávských zemí, rovněž zmíněný v tomto rozhodnutí, je v rozporu s čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Tento cíl a cíl zachovat strukturu trhu navíc vyžadují, aby byly zohledněny ostatní letecké společnosti, neboť společnost SAS představuje méně než polovinu veškeré letecké dopravy cestujících na vnitrostátních a mezinárodních letech ze Švédska. Žalobkyně kromě toho upřesňuje, že švédský režim podpory zaručuje konektivitu Švédska a dotčené opatření vytváří diskriminaci ve prospěch společnosti SAS oproti ostatním leteckým společnostem, na které se může uvedený režim vztahovat. A konečně cíl spočívající v zachování dopravního propojení skandinávských zemí podle žalobkyně představuje diskriminaci na základě státní příslušnosti.

74 V tomto ohledu je třeba na prvním místě uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, není cílem dotčeného opatření, vedle cíle poskytnout společnosti SAS částečnou náhradu škody vzniklé v důsledku pandemie COVID-19, zachovat dopravní dostupnost Švédska, „dopravní propojení skandinávských zemí“ nebo chránit švédské hospodářství.

75 Je totiž třeba uvést, že žalobkyně v tomto ohledu odkazuje na odstavec 26 napadeného rozhodnutí. Tento odstavec se přitom nachází v bodě nadepsaném „Příjemce“, který pouze popisuje příjemce dotčeného opatření, tedy společnost SAS. Kromě toho z bodu tohoto rozhodnutí nadepsaného „Cíl opatření“, a konkrétně z jeho odstavce 9, vyplývá, že jediným cílem dotčeného opatření je poskytnout společnosti SAS částečnou náhradu škody vzniklé zrušením letů nebo změnou letových časů v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19.

76 Z toho plyne, že žalobkyně ani nemůže důvodně tvrdit, že cílem dotčeného opatření je zachování struktury trhu. V tomto ohledu je třeba uvést, že Komise na první straně dokumentu nazvaného „Přehled pravidel pro státní podpory a závazky veřejné služby platných pro odvětví letecké dopravy v době pandemie COVID-19“ vysvětluje, že „[v] zájmu hospodářství a spotřebitelů Unie musí členské státy vypracovat opatření na nediskriminačním základě a způsobem, který chrání struktury trhu před krizí a otevírá cestu k rychlému hospodářskému oživení“. Nicméně i když z hlediska hospodářské soutěže může být vhodnější podpořit všechny hospodářské subjekty, aby nedošlo k snížení jejich počtu, je třeba připomenout, jak bylo uvedeno v bodě 25 výše, že členské státy nejsou povinny nahradit veškeré škody způsobené mimořádnou událostí uvedenou v čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, a v důsledku toho poskytnout podpory všem osobám a subjektům, kterým byla tato škoda způsobena.

77 Na druhém místě je třeba uvést, že z takové individuální podpory, o jakou jde v projednávané věci, má již *per definitionem* prospěch pouze jediný podnik a žádné další podniky, ani ty, které se nacházejí v situaci srovnatelné se situací příjemce této podpory. Taková individuální podpora tedy svou povahou zavádí rozdílné, ba dokonce diskriminační zacházení, které je však inherentní individuální povaze uvedeného opatření. Přitom tvrdit, jak činí žalobkyně, že dotčená individuální podpora je v rozporu se zásadou nediskriminace, by v podstatě znamenalo systematicky zpochybňovat slučitelnost každé individuální podpory s vnitřním trhem pouze z důvodu její nutně výlučné, a tudíž diskriminační povahy, přestože unijní právo umožňuje členským státům poskytovat individuální podpory za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky stanovené v článku 107 SFEU.

78 V tomto směru bylo ostatně v bodě 25 výše uvedeno, že pokud jde konkrétně o čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, nejsou členské státy povinny nahradit veškeré škody způsobené mimořádnou událostí, a tudíž ani poskytnout podpory všem osobám a subjektům, kterým byla tato škoda způsobena.

79 Na třetím místě je třeba poukázat na to, že s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 71 výše žalobkyně správně tvrdí, že všechny letecké společnosti působící ve Švédsku byly dotčeny omezeními týkajícími se pandemie COVID-19, a tudíž všechny stejně jako společnost SAS utrpěly škodu v důsledku zrušení letů nebo změny letových časů v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19.

80 Nicméně i kdyby bylo možné mít za to, jak tvrdí žalobkyně, že rozdílné zacházení zavedené dotčeným opatřením je potud, že z něj má prospěch pouze společnost SAS, diskriminační, je třeba ověřit, zda je odůvodněno legitimním cílem a zda je nezbytné, vhodné a přiměřené k jeho dosažení (viz body 70 a 72 výše). Stejně tak, pokud žalobkyně odkazuje na čl. 18 první pododstavec SFEU, je třeba zdůraznit, že podle tohoto ustanovení je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti v rámci použití Smluv, „aniž jsou dotčena jejich zvláštní ustanovení“. Je tudíž třeba ověřit, zda je toto rozdílné zacházení přípustné z hlediska čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, který je právním základem napadeného rozhodnutí. Tento přezkum implikuje, že cíl dotčeného opatření podpory musí splňovat požadavky stanovené posledně uvedeným ustanovením a podmínky poskytnutí dotčené podpory, a sice v projednávané věci skutečnost, že z ní má prospěch pouze společnost SAS, nesmějí překračovat meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné.

81 Pokud jde o cíl dotčeného opatření, žalobkyně nezpochybňuje, že náhrada škody vyplývající ze zrušení letů nebo změny letových časů letecké společnosti v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19 umožňuje nahradit škody způsobené touto pandemií. Jak bylo uvedeno v bodě 20 výše, žalobkyně nezpochybňuje ani to, že pandemie COVID-19 představuje mimořádnou událost ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

82 Pokud jde o podmínky poskytnutí dotčené podpory, Komise v napadeném rozhodnutí uvedla, že společnost SAS, jejíž činnost se soustřeďuje na Dánsko, Švédsko a Norsko, představuje 67 % letecké dopravy mezi skandinávskými zeměmi a téměř polovinu domácí přepravy ve Švédsku (49,2 %). Žalobkyně přitom sama uznává, že „[p]odíl na trhu je přijatelným ukazatelem škod vzniklých leteckým společnostem“.

83 Žalobkyně nicméně tvrdí, že taková okolnost nemůže odůvodnit rozdílné zacházení vyplývající z dotčeného opatření. Má totiž za to, že toto rozdílné zacházení není přiměřené, jelikož toto opatření poskytuje společnosti SAS celou podporu určenou k náhradě škody způsobené pandemií COVID-19, přestože společnosti SAS bylo způsobeno pouze 35 % této škody.

84 V tomto ohledu z napadeného rozhodnutí vyplývá, že společnost SAS byla z důvodu svého významnějšího podílu na trhu dotčena omezeními týkajícími se pandemie COVID-19 více než ostatní letecké společnosti působící ve Švédsku. To je ostatně potvrzeno údaji uvedenými v příloze A.3.2 žaloby, z nichž vyplývá, že společnost SAS měla ve Švédsku největší, 35% podíl na trhu a že tento podíl na trhu byl podstatně vyšší než podíl jejího nejbližšího konkurenta, který činil pouze 19 %, a žalobkyně, jejíž podíl na trhu činil 5 %.

85 Kromě toho z údajů uvedených v bodě 82 výše vyplývá, že společnost SAS je těmito omezeními zasažena v příslušném poměru podstatně více než žalobkyně, jejíž lety do Švédska nebo ze Švédska představovaly – jak vyplývá z přílohy A.3.2 žaloby – pouze nepatrný podíl jejích aktivit, na rozdíl od společnosti SAS, u které je tento podíl mnohem významnější.

86 Je tudíž třeba konstatovat, že v souladu s důvody, které již byly uvedeny v bodech 52 až 61 výše, je rozdílné zacházení ve prospěch společnosti SAS vhodné k náhradě škod vyplývajících z těchto omezení a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné.

87 Navíc žalobkyně neprokazuje, že s ohledem na nízkou částku dotčeného opatření, připomenutou v bodě 55 výše, s ohledem na vyčíslení škody vzniklé společnosti SAS, připomenuté v bodě 41 výše, by rozdělení uvedené částky mezi všechny letecké společnosti působící ve Švédsku nezbavilo uvedené opatření užitečného účinku.

88 Konečně, i když z napadeného rozhodnutí skutečně vyplývá, že dotčené opatření bylo společnosti SAS poskytnuto zejména z důvodu, že tato byla rovněž způsobilá pro švédský režim podpory, a v důsledku toho byla držitelkou licence vydané Švédským královstvím, je třeba uvést, že cílem tohoto opatření je pouze nahradit škodu vzniklou společnosti SAS, a nikoliv všem leteckým společnostem, na které se uvedený režim vztahuje. Vzhledem k tomu, že společnost SAS byla omezeními zavedenými v souvislosti s pandemií COVID-19 dotčena více než všechny společnosti působící ve Švédsku, včetně společností, které jsou držiteli licence vydané jiným členským státem než Švédskem, je třeba mít za to, že kritéria způsobilosti švédského režimu podpory nemohou zpochybnit legalitu napadeného rozhodnutí.

89 Z toho plyne, že bylo odůvodněné přiznat prospěch z dotčeného opatření pouze společnosti SAS a že dotčené opatření není v rozporu se zásadou nediskriminace.

K porušení svobody usazování a volného pohybu služeb

90 Je třeba připomenout, že cílem ustanovení Smlouvy o FEU týkajících se svobody usazování je zajištění tuzemského zacházení v hostitelském členském státě (viz rozsudek ze dne 6. října 2015, Finanzamt Linz, C-66/14, EU:C:2015:661, bod 26 a citovaná judikatura).

91 Dále platí, že volný pohyb služeb brání použití jakékoli vnitrostátní právní úpravy, která činí poskytování služeb mezi členskými státy obtížnějším než čistě vnitrostátní poskytování služeb v určitém členském státě, a to nezávisle na tom, zda existuje diskriminace na základě státní příslušnosti nebo bydliště či sídla (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. února 2003, Stylianakis, C-92/01, EU:C:2003:72, bod 25). Je však třeba konstatovat, že podle čl. 58 odst. 1 SFEU je volný pohyb služeb v oblasti dopravy upraven ustanoveními hlavy o dopravě, tedy hlavy VI Smlouvy o FEU. Volný pohyb služeb v oblasti dopravy tak v rámci primárního práva podléhá zvláštnímu právnímu režimu (rozsudek ze dne 18. března 2014, International Jet Management, C-628/11, EU:C:2014:171, bod 36). Článek 56 SFEU, který zakotvuje volný pohyb služeb, se proto jako takový na oblast letecké dopravy nepoužije (rozsudek ze dne 25. ledna 2011, Neukirchinger, C-382/08, EU:C:2011:27, bod 22).

92 Liberalizační opatření pro služby letecké dopravy tedy mohou být přijata pouze na základě čl. 100 odst. 2 SFEU (rozsudek ze dne 18. března 2014, International Jet Management, C-628/11, EU:C:2014:171, bod 38). Jak přitom správně uvádí žalobkyně, přijal unijní normotvůrce na základě tohoto ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství (Úř. věst. 2008, L 293, s. 3), jehož cílem je právě vymezit podmínky pro uplatnění zásady volného pohybu služeb v odvětví letecké dopravy (obdobně viz rozsudek ze dne 6. února 2003, Stylianakis, C-92/01, EU:C:2003:72, body 23 a 24).

93 V projednávané věci je třeba poukázat na to, že žalobkyně v podstatě tvrdí, že dotčené opatření představuje překážku svobodě usazování a volnému pohybu služeb z důvodu jeho diskriminační povahy.

94 Přitom je sice pravda, že se dotčené opatření týká individuální podpory, z níž má prospěch pouze společnost SAS, avšak žalobkyně neprokazuje, v čem ji tato výlučná povaha může odradit od usazení se ve Švédsku nebo od poskytování služeb z této země a do této země. Žalobkyně zejména neoznačila skutkové nebo právní okolnosti, v jejichž důsledku by dotčené opatření vyvolávalo omezující účinky, které by šly nad rámec účinků vedoucích k zákazu podle čl. 107 odst. 1 SFEU, ale které – jak bylo

rozhodnuto v bodech 70 až 89 výše – jsou nicméně nezbytné a přiměřené k náhradě škod způsobených společnosti SAS mimořádnou událostí, kterou představuje pandemie COVID-19, v souladu s požadavky stanovenými článkem 107 odst. 2 písm. b) SFEU.

95 Dotčené opatření tudíž nemůže představovat překážku svobodě usazování nebo volnému pohybu služeb. Z toho plyne, že žalobkyně nemůže Komisi důvodně vytýkat, že nepřezkoumala slučitelnost tohoto opatření se svobodou usazování a volným pohybem služeb.

96 Za těchto podmínek je třeba třetí žalobní důvod předložený žalobkyní zamítnout.

Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že Komise porušila procesní práva žalobkyně, když navzdory závažným obtížím odmítla zahájit formální vyšetřovací řízení

97 Žalobkyně tvrdí, že přezkum provedený Komisí byl nedostatečný, zejména pokud jde o přiměřenost dotčeného opatření a jeho slučitelnost se zásadou nediskriminace a se zásadami týkajícími se volného pohybu služeb a svobody usazování. Nedostatečná povaha tohoto přezkumu přitom podle žalobkyně svědčí o existenci závažných obtíží, které měly vést Komisi k zahájení formálního vyšetřovacího řízení a umožnit žalobkyni předložit připomínky a ovlivnit tak uvedený přezkum.

98 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

99 Je třeba poukázat na to, že – jak v podstatě uvádí Komise – čtvrtý žalobní důvod uplatněný žalobkyní má ve skutečnosti podpůrnou povahu pro případ, že by Tribunál nezkoumal opodstatněnost posouzení podpory jako takovou. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že cílem takového žalobního důvodu je umožnit zúčastněné straně, aby byla v tomto postavení prohlášena za aktivně legitimovanou k podání žaloby na základě článku 263 SFEU, což by jí bylo jinak odmítnuto (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 24. května 2011, Komise v. Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 48, a ze dne 27. října 2011, Rakousko v. Scheucher-Fleisch a další, C-47/10 P, EU:C:2011:698, bod 44). Tribunál přitom zkoumal první tři žalobní důvody, které se týkají opodstatněnosti posouzení podpory jako takové, takže takový žalobní důvod je zbaven uváděného účelu.

100 Navíc je nutno konstatovat, že tento žalobní důvod postrádá samostatný obsah. V rámci takovéhoto žalobního důvodu totiž žalobkyně může pro účely ochrany procesních práv, která jí svědčí v rámci formálního vyšetřovacího řízení, uplatnit pouze důvody způsobilé prokázat, že posouzení informací a skutečností, které Komise měla nebo mohla mít k dispozici ve fázi předběžného posouzení oznámeného opatření, mělo vyvolat pochybnosti o jeho slučitelnosti s vnitřním trhem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, bod 81; ze dne 9. července 2009, 3F v. Komise, C-319/07 P, EU:C:2009:435, bod 35, a ze dne 24. května 2011, Komise v. Kronoply a Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, bod 59), jako jsou nedostatečná nebo neúplná povaha přezkumu provedeného Komisí během předběžného šetření nebo existence podnětů od třetích stran. Je přitom třeba uvést, že čtvrtý žalobní důvod stručně přebírá argumenty uplatněné v rámci prvního až třetího žalobního důvodu, aniž vyzdvihuje konkrétní skutečnosti týkající se případných závažných obtíží.

101 Z těchto důvodů je třeba konstatovat, že vzhledem k tomu, že Tribunál zkoumal uvedené žalobní důvody po meritorní stránce, není nutné posuzovat opodstatněnost tohoto žalobního důvodu.

K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z toho, že Komise porušila čl. 296 druhý pododstavec SFEU

102 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila čl. 296 druhý pododstavec SFEU, když neposoudila konkurenční výhodu poskytnutou společnosti SAS, nevysvětlila způsob, jakým určila výši dotčeného opatření, nevyčíslila škody způsobené pandemií COVID-19 a neověřila, zda je toto opatření v souladu se zásadou nediskriminace, jakož i se zásadami týkajícími se volného pohybu služeb a svobody usazování, a nevzala v potaz skutečnost, že toto opatření má podpůrnou povahu ve vztahu ke švédskému režimu podpory a neověřila, zda je uvedené opatření slučitelné s čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU. Odůvodnění Komise tak buď chybí, nebo je tautologické či rozporuplné.

103 Na jednání žalobkyně v podstatě dodala, že v napadeném rozhodnutí nebyla jasně identifikována mimořádná událost ve smyslu čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU, dotčená v projednávané věci. Tvrdila, že odstavec 9 napadeného rozhodnutí odkazuje na omezení pohybu, která byla zrušena v polovině června 2020, kdežto odstavec 29 tohoto rozhodnutí odkazuje na pandemii COVID-19 jako celek a zmiňuje škodu, která se bude projevovat až do března 2021. Konečně upřesňuje, že Komise vedle toho, že porušila povinnost uvést odůvodnění, porušila i podstatnou formální náležitost.

104 Komise, Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS s argumentací žalobkyně nesouhlasí.

105 V této souvislosti je třeba připomenout, že odůvodnění vyžadované článkem 296 SFEU představuje podstatnou formální náležitost (rozsudek ze dne 18. června 2015, Ipatau v. Rada, C-535/14 P, EU:C:2015:407, bod 37) a musí být přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a příslušný soud mohl vykonávat přezkum. Požadavek odůvodnění tedy musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, jichž se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění vylíčilo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky stanovené článkem 296 SFEU, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotyčnou oblast (rozsudky ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, bod 63; ze dne 22. června 2004, Portugalsko v. Komise, C-42/01, EU:C:2004:379, bod 66, a ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, bod 79).

106 Pokud jde v projednávané věci o povahu dotčeného aktu, bylo napadené rozhodnutí přijato po ukončení fáze předběžného přezkoumání podpor zavedené článkem 108 odst. 3 SFEU, jejímž účelem je pouze umožnit Komisi, aby si učinila předběžný názor na částečnou či celkovou slučitelnost dotčené podpory, aniž by bylo zahájeno formální vyšetřovací řízení upravené v odstavci 2 uvedeného článku, které má Komisi umožnit, aby získala úplné informace o veškerých skutečnostech týkajících se uvedené podpory.

107 Takové rozhodnutí, přijaté v krátkých lhůtách, přitom musí pouze obsahovat důvody, na jejichž základě se Komise domnívá, že se nestřetla se závažnými obtížemi při posuzování slučitelnosti dotčené podpory se společným trhem (rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, bod 65).

108 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že pokud jde o hodnotu konkurenční výhody a výši podpory, Komise v napadeném rozhodnutí vysvětlila, že Švédské království nemohlo určit hodnotu dotčeného opatření, jelikož společnost SAS ještě v době přijetí napadeného rozhodnutí, kdy jí bylo toto opatření přiznáno, neměla sjednanou revolvingovou úvěrovou linku. Nicméně, jak bylo uvedeno v bodě 55

výše, vyčíslila úrokovou sazbu, která by pro žalobkyni platila, kdyby uvedené opatření nebylo přijato. Kromě toho posoudila slučitelnost tohoto opatření s vnitřním trhem a vzala přitom v úvahu jeho nominální hodnotu.

109 Kromě toho v rozsahu, v němž žalobkyně odkazuje na konkurenční výhodu vyplývající z diskriminační povahy dotčeného opatření, stačí konstatovat, jak vyplývá z bodu 64 výše, že Komise nemusela zohlednit takovou výhodu pro účely posouzení slučitelnosti tohoto opatření s vnitřním trhem, takže ji ani nemusela uvést v napadeném rozhodnutí.

110 A konečně Komise jednak vyčíslila škodu, která vznikla společnosti SAS, mezi 5 a 15 miliardami SEK a jednak uvedla skutečnosti připomenuté v bodě 45 výše, které by měly být Švédským královstvím zohledněny pro účely výpočtu této škody.

111 Zadruhé, pokud jde o zásadu nediskriminace a zásady týkající se volného pohybu služeb a svobody usazování, je zajisté třeba připomenout, že pokud se příjemci aktu na jedné straně a jiné, vyloučené, subjekty na straně druhé nacházejí ve srovnatelné situaci, je unijní orgán, který je autorem aktu, povinen v rámci specifického odůvodnění uvést, v čem je takto zavedené rozdílné zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 15. dubna 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, bod 82). V projednávaném případě je však třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí obsahuje skutečnosti připomenuté v bodě 82 výše, které umožňují pochopit, proč bylo podle Komise odůvodněné, aby společnost SAS byla jedinou společností mající prospěch z dotčeného opatření.

112 Pokud jde zatřetí o slučitelnost dotčeného opatření s čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU, postačí konstatovat, že toto opatření bylo prohlášeno za slučitelné s vnitřním trhem na základě čl. 107 odst. 2 písm. b) SFEU. Napadené rozhodnutí by přitom bylo nedostatečně odůvodněno jedině tehdy, kdyby byla Komise povinna použít čl. 107 odst. 3 písm. b) SFEU (v tomto smyslu obdobně viz rozsudek ze dne 8. března 2017, Viasat Broadcasting UK v. Komise, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 45), k čemuž v projednávané věci nedošlo, jak bylo uvedeno v bodě 34 výše.

113 Začtvrté, pokud jde o mimořádnou událost dotčenou v projednávané věci, je třeba poukázat na to, jak bylo uvedeno v bodě 20 výše a jak vyplývá z odstavců 53 až 58 napadeného rozhodnutí, že Komise měla za to, že pandemie COVID-19 takovou událost představuje.

114 Kromě toho, i když odstavec 3 napadeného rozhodnutí uvádí, že doporučení švédských orgánů upustit od cest, které nejsou nezbytně nutné, platí „nejméně do 15. června 2020“, je třeba uvést, že cílem dotčeného opatření, uvedeného v odstavci 9 tohoto rozhodnutí, je poskytnout společnosti SAS částečnou náhradu škody vyplývající ze zrušení letů nebo změny letových časů v návaznosti na zavedení omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19, aniž byla tato omezení přesně identifikována. V důsledku toho z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by škoda vzniklá společnosti SAS nemohla vyplývat i z omezení, která by nadále platila nebo která by byla přijata po zrušení doporučení švédských orgánů, z něhož ostatně podle odstavce 3 tohoto rozhodnutí výslovně vyplývá, že může platit i po 15. červnu 2020. Nebyl tedy důvod spatřovat rozporuplnost v tvrzení, že škoda vzniklá společnosti SAS vyplývá z omezení pohybu v souvislosti s pandemií COVID-19 a že se tato škoda může projevit po 15. červnu 2020 a až do roku 2021.

115 Z toho plyne, že napadené rozhodnutí je dostatečně odůvodněno, a pátý žalobní důvod předložený žalobkyní je tudíž třeba zamítnout.

116 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu, aniž je třeba rozhodovat o její přípustnosti.

K nákladům řízení

117 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně neměla ve věci úspěch a Komise požadovala náhradu nákladů řízení, je důvodné rozhodnout, že žalobkyně ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí, včetně nákladů vynaložených v rámci žádosti o důvěrné zacházení.

118 Francouzská republika a Švédské království ponesou vlastní náklady řízení podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu.

119 Společnost SAS ponese vlastní náklady řízení podle čl. 138 odst. 3 jednacího řádu.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (desátý rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Společnost Ryanair DAC ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí, včetně nákladů vynaložených v rámci žádosti o důvěrné zacházení.

3) Francouzská republika, Švédské království a společnost SAS AB ponesou vlastní náklady řízení.

Van der Woude Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 14. dubna 2021.

Podpisy.